

EKONOMİ GÖSTERGELERİ
AKSARAY
2017

AKSARAY YATIRIM DESTEK OFİSİ

İÇİNDEKİLER

1	GİRİŞ	04
2	FİNANSAL VERİLER	06
3	SANAYİ DURUMU	10
4	İHRACAT VERİLERİ	14
5	KURULAN – KAPANAN ŞİRKET VERİLERİ	20
6	SANAYİ KAPASİTE RAPORU VERİLERİ	22
7	YATIRIM TEŞVİK BELGELİ YATIRIMLARIN VERİLERİ	24
8	TURİZM VERİLERİ	30

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Kişi Başına Düşen Mevduat ve Nakdi Kredi Miktarlarındaki Değişim	6
Şekil 2: Toplam Mevduat ve Kredi Miktarlarındaki Değişim	7
Şekil 3: Yıllara Göre Kredi Türlerinin Kullanımındaki Değişim	8
Şekil 4: Kredi Kullanımının Sektörlere Göre Dağılımı	9
Şekil 5: Yıllara Göre İhracat Miktarı	14
Şekil 6: 2015 ve 2016 yıllarının Aylara Göre İhracat Miktarı	15
Şekil 7: Sektörlere Göre İhracat Miktarları	16
Şekil 8: Bölgelere Göre İhracat Miktarları (TİM, 2017)	17
Şekil 9: Bölgelere Göre 2016 Yılı İhracat Oranları	18
Şekil 10: En Fazla İhracat Gerçekleştirilen Ülkeler Listesi	19
Şekil 11: Yıllara Göre Kapasite Raporu Sahibi İşletme ve Personel Sayısı Değişimi	22
Şekil 12: Son Altı Yıldaki Yatırım Teşvik Belgeli Yatırımların Konularına Göre Dağılımı	28

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Aksaray Organize Sanayi Bölgesi	11
Tablo 2: Aksaray Organize Sanayi bölgesi İşletmelerin Sektörel Dağılımı	13
Tablo 3: Kurulan – Kapanan Şirket İstatistikleri	21
Tablo 4: Yıllara Göre Yatırım Teşvik Sayısı ve Yatırım Tutarları	25
Tablo 5: Destek Unsurlarına Göre 2016 Yılında Alınan Yatırım Teşvik Belgelerinin Dağılımı	26
Tablo 6: Son Altı Yılın Yatırım Teşvik Belgeli Yatırımların İlçelere Göre Dağılımı	27
Tablo 7: Yatırım Teşvik Belgeli Yatırımların Türlerine Göre Dağılımı	29
Tablo 8: 2016 Yılında Aksaray toplam tesis, oda ve yatak kapasitesi	30
Tablo 9: Aksaray ilindeki Seyahat Acentesi Sayısı	31
Tablo 10: Aksaray'ı Ziyaret Eden Turistlerin Dağılımı	31

GİRİŞ

Orta Anadolu'nun ortasında kuzeyi güneye, doğuyu batıya bağlayan Aksaray; Kuzey-Güney, Doğu-Batı doğrultusunda bulunan karayollarının en can alıcı kesişme yerindedir. İç Anadolu Bölgesinin Orta Kızılırmak kesimine girer. Kuzey yarımkürede 38-39 kuzey paralelleri ile 33-35 doğu meridyenleri arasında yer almaktadır. Doğuda Nevşehir, güneydoğuda Niğde, batısında Konya ve kuzeyde Ankara, kuzeydoğuda Kırşehir ile çevrilidir. Kuzeybatısında Tuz Gölü bulunmaktadır. Ankara'ya 225 km, Konya'ya 148 km, Adana'ya 265 km ve Mersin Limanı'na 258 km uzaklıktadır. Aksaray, 7.997 km²'lik yüzölçümüyle Türkiye'nin % 10'unu kaplamaktadır. Türkiye geneli iller sıralamasında 39. sıradadır. Aksaray'ın deniz seviyesinden yüksekliği 980 m'dir.

Aksaray kültür ve turizm varlıkları Aşıklı Höyük (Kapadokya'nın en eski köyü), Güvercin Kayası (Anadolu'nun ilk kalesi), Acemhöyük (Aksaray'ın en eski ticaret merkezi), yer altı şehirleri, türbeler, Aksaray Müzesi, Azmi Milli Müzesi, Ulu Camii, Eğri Minare, Hasan Dağı, Ihlara Vadisi, Nora Antik Şehri, Kilise Camii, Kızıl Kilise, Selime Kale ve Katedrali, Sofular Vadisi olarak sıralanabilir. Kapadokya'nın giriş kapısı olarak nitelendirilen Aksaray, Güzel-yurt ve Gülağaç gibi ilçeleri başta olmak üzere turizm potansiyeli yüksek olmakla beraber ziyaret eden turist sayısında gittikçe artış görülmektedir. Ticaretin önemli güzergâhlarından tarihi İpek Yolu

güzergâhında bulunmasından dolayı Selçuklular tarafından Sultanhanı Beldesine Türkiye'nin ve Dünyanın en büyük tarihi Selçuklu Kervansarayı yapılarak tarih boyunca tüccarlara hizmet vermiştir. Günümüzde yaklaşık olarak yıllık 500.000 turistin ziyaret ettiği Sultanhanı turizm açısından büyük önem taşımaktadır.

TR71 Bölgesi (Aksaray, Kırıkkale, Kırşehir, Nevşehir ve Niğde) bölgesinde yer alan Aksaray gelişen sanayisi, yeni iş kolları, turizmdeki sıçraması ve bunların çarpan etkisiyle oluşturduğu iş olanakları sayesinde TR71 Bölgesinin parlayan yıldızı haline gelmiş ve nüfusunu giderek arttırmıştır. Aksaray

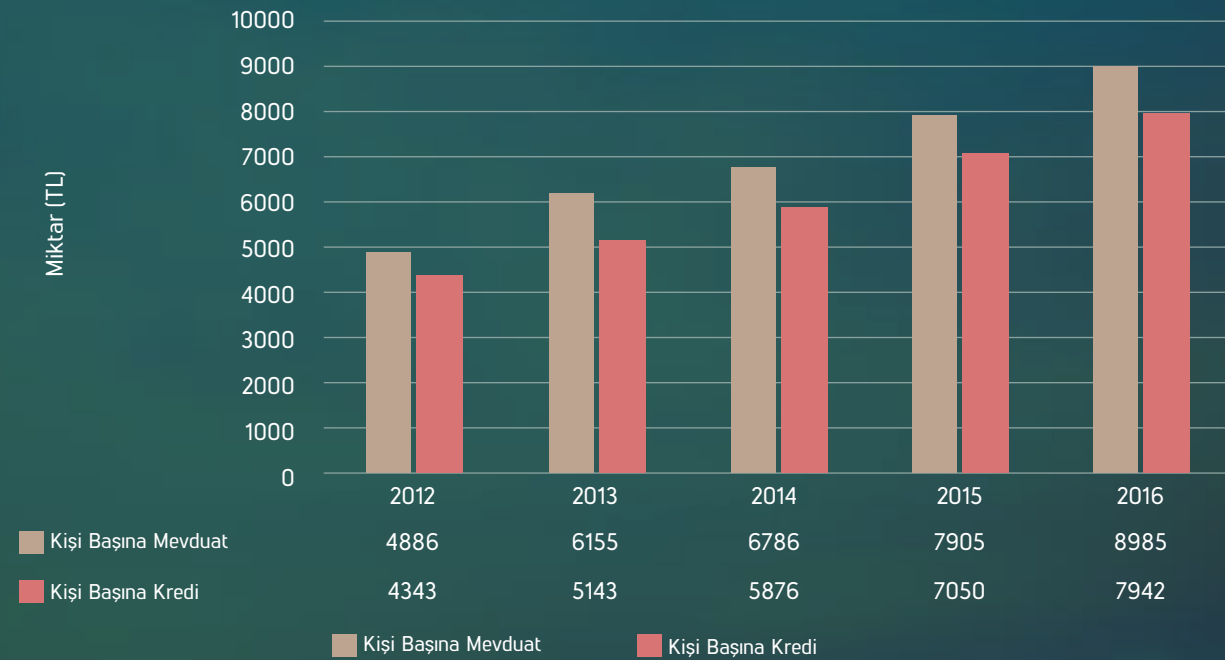
halkının geçim kaynakları ve ekonomisi ağırlıklı olarak tarımsal ve hayvansal üretime dayalı olmakla beraber gelişen sanayisi ekonomide eksen kayması oluşturmaktadır. İlde ilk sanayi kuruluşu, kamunun öncülüğünde 1924 yılında kurulan, günümüzde müze olarak mevcudiyetini sürdüren ve Türkiye'nin ilk un fabrikası olan Azmi Milli Türk A.Ş. aynı zamanda faaliyeti sırasında ihtiyacı olan elektrik enerjisini kendi hidroelektrik santrali ile karşılamış ve şehrin elektrik ihtiyacına da cevap vermiştir. Yine bir kamu yatırımı olarak 1976 yılında SEK'e bağlı Aksaray Süt Ürünleri Fabrikası kurulmuş daha sonra bu fabrika özelleştirilmiştir.

1986 yılında Mercedes Benz Türk A.Ş. Kamyon Fabrikasının açılışı gerçekleşmiştir. Aksaray'da esas sanayileşme 1989 yılında il olmasından sonra başlamış ve Aksaray OSB'nin faaliyete geçmesiyle 1997 yılından sonra hız kazanmıştır. Otomotiv yan sanayi olarak gelişmiş olan Aksaray'da özellikle gıda ürünleri imalatı, maden, metal sanayi, et, süt, tarımsal ürün işleme gibi çeşitli sektörlerdeki yatırımlar ve Brisa Lastik Fabrikasının ilave yatırımları ile istihdam artmakta ve şehrin ekonomisi gelişme göstermektedir.

FİNANSAL VERİLER

Aksaray'da faaliyette bulunan banka şube sayısı 2016 yılı sonu itibarıyla 39'a ulaşmış olup şube başına düşen nüfus sayısı 9.910 kişi olmuştur. 2012 yılında kişi başına düşen mevduat miktarı 4886,80 TL iken 2016 yılında bu miktar %84 artış ile 8985,46 TL'ye ulaşmıştır. 2012 yılında kişi başına düşen nakdi kredi miktarı 4343,94 TL iken son beş yılda yaşanan %83 artış ile 7942,28 TL'ye ulaşmıştır.

Şekil 1: Kişi Başına Düşen Mevduat ve Nakdi Kredi Miktarlarındaki Değişim

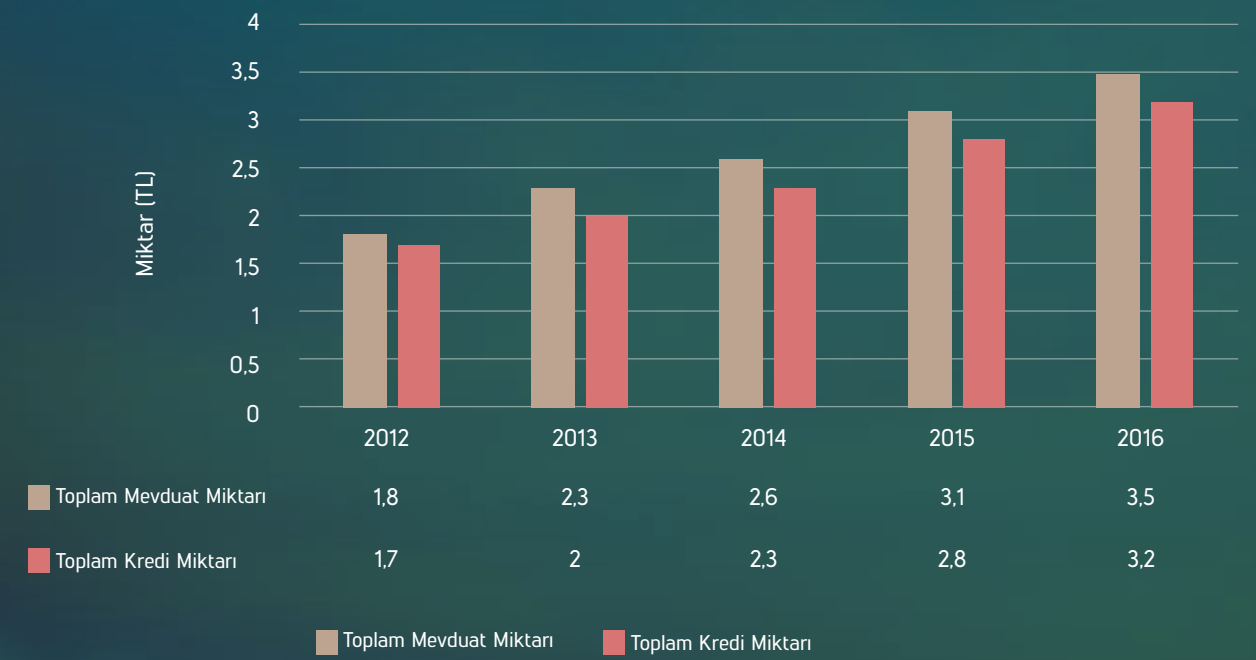

Kaynak: BDDK, ebulten.bddk.org.tr/finturk, Bankacılık Verileri, 2016

Aksaray'daki Toplam Mevduat miktarı 2015 yılında yaklaşık 3,04 Milyar TL iken %14'lük artış ile 2016 yılında 3,5 Milyar TL'ye yükselmiştir. 2012 yılından bu yana Toplam Mevduat miktarında yaşanan artış ise %88'dir. Toplam Nakdi Krediler miktarı 2016 yılı itibarıyla 3,2 Milyar TL olup 2012 yılından

bu yana %87'lik bir artış göstermiştir. geçen yıla kıyasla ise %13'lük bir artış yaşanmıştır. Toplam ta-kipteki alacak miktarı ise 2012 yılında 43,8 Milyon TL iken 2015 yılında 93,2 Milyon TL ve 2016 yılında ise 92,5 Milyon TL'ye gerilemiştir.

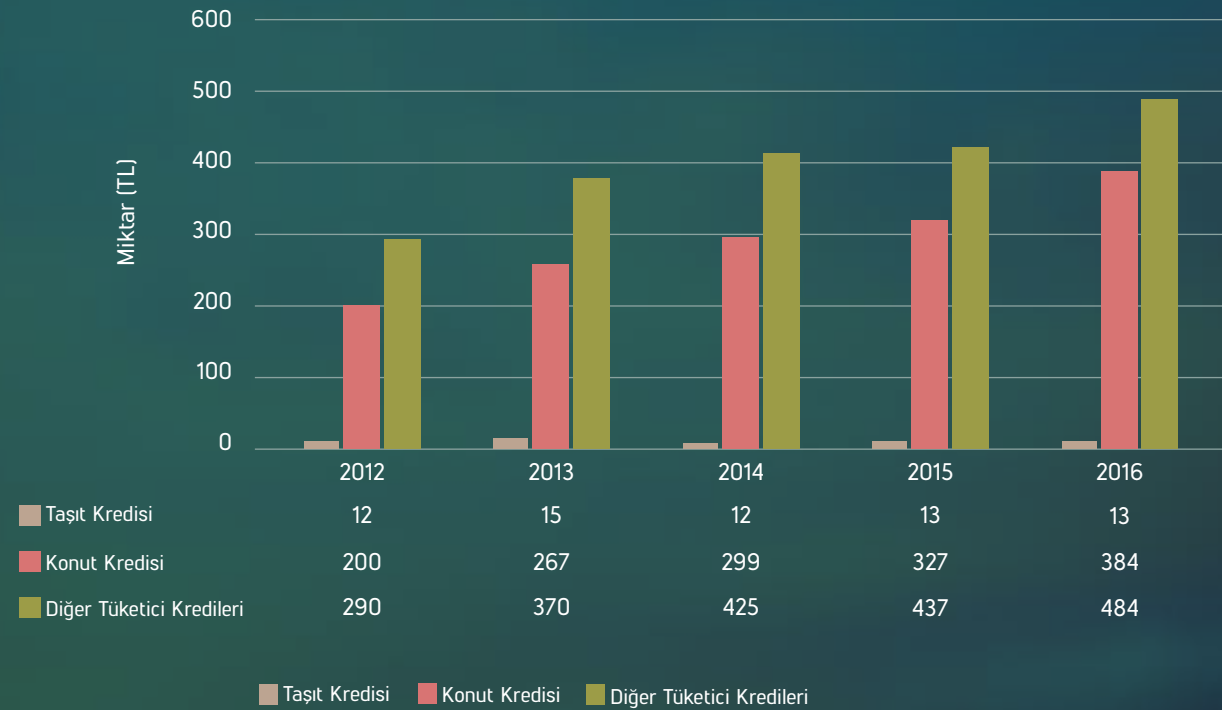
Şekil 2: Toplam Mevduat ve Kredi Miktarlarındaki Değişim

Kaynak: BDDK, ebulten.bddk.org.tr/finturk, Bankacılık Verileri, 2016

Aksaray'da kullanılan bireysel kredi türleri incelendiğinde 2016 yılında taşıt kredisi olarak 13 Milyon TL, konut kredisi 384 Milyon TL ve diğer tüketici kredilerinin ise 484 Milyon TL olarak gerçekleştiği gözlemlenmektedir. 2012 yılından bu yana taşıt kredisi kullanımında %7'lik bir azalış gözlemlenirken konut kredilerinde %92 artış ve diğer tüketici kredisinde ise %67 artış olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 3: Yıllara Göre Kredi Türlerinin Kullanımındaki Değişim

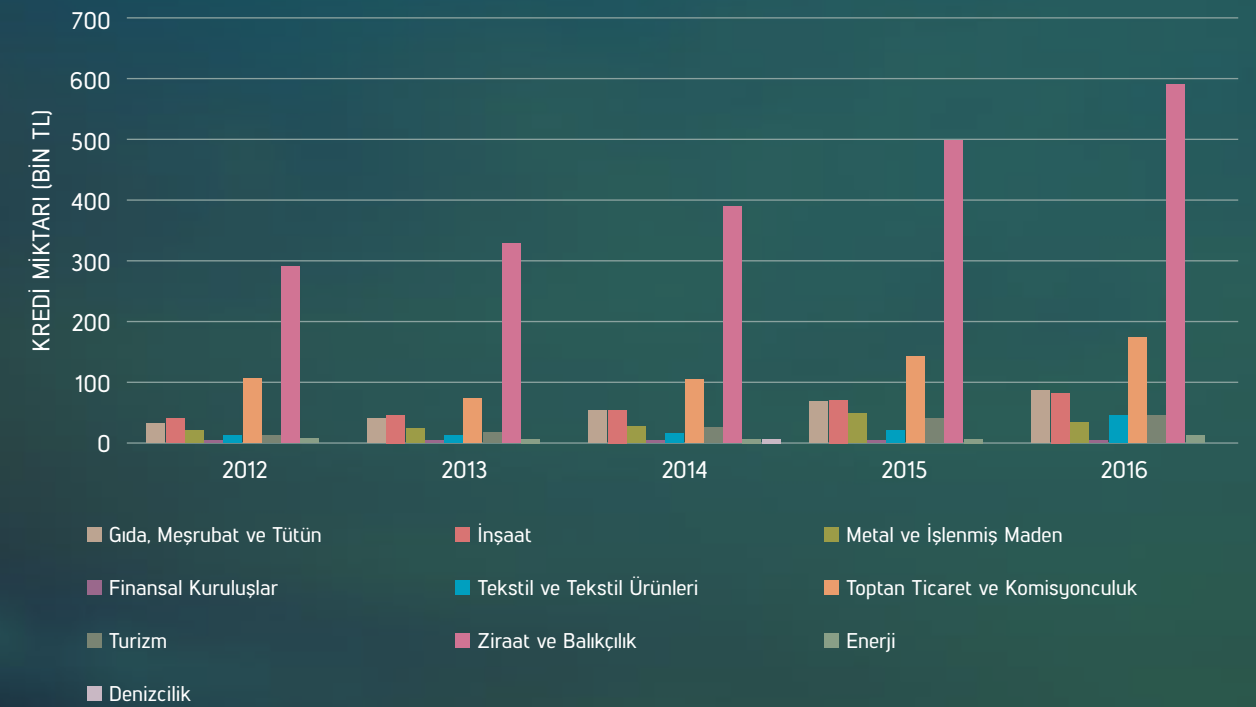

Kaynak: BDDK, ebulten.bddk.org.tr/finturk, Bankacılık Verileri, 2016

2015 yılına kıyasla ise taşıt kredisi kullanımında %2, konut kredisi kullanımında %17, diğer tüketici kredilerinde ise %11'lik bir artış yaşanmıştır. Bu veriler 2015 yılı içerisinde kredi kullanımında önceki beş yıla kıyasla Araç Kredilerinde yavaşlama ve azalma fakat Konut ve Diğer Tüketici Kredilerinde artışın devam ettiğini göstermektedir.

Aksaray'da 2015 yılına kıyasla %12'lik artışla 2016 yılı içerisinde toplam 1.061 Milyon TL sektörel kredi kullanılmıştır. Kullanılan ticari krediler incelendiğinde sırasıyla Ziraat ve Balıkçılık, Toptan Ticaret ve Komisyonculuk ve Gıda, Meşrubat ve Tütün sektörlerinde en fazla kullanımın gerçekleştiği görülmektedir. 2016 yılında Ziraat ve Balıkçılık sektöründe 592 Milyon TL, Toptan Ticaret ve Ko-

Şekil 4: Kredi Kullanımının Sektörlere Göre Dağılımı

Kaynak: BDDK, ebulten.bddk.org.tr/finturk, Bankacılık Verileri, 2016

misyonculuk sektöründe 172 Milyon TL ve Gıda, Meşrubat ve Tütün sektöründe 85 Milyon TL kredi kullanılmıştır. Gayri nakdi krediler toplamı ise 2015 yılına kıyasla %9'luk artışla 258 Milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Sektörel bazda Takipteki krediler 2015 yılına kıyasla %5'lik azalışla 40 Milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

SANAYİ DURUMU

3 Aksaray, gerek otomotiv gerekse imalat sanayi açısından önemli bir lokasyon ve lojistik açıdan merkezi bir konumda, tüm yolların kesişme noktasındadır. Mersin limanına karayolu ile uzaklığı sadece iki saattir. Özellikle dış pazarlara ulaşım noktasında Mersin Limanı'na olan yakınlık il'de ihracatı da geliştirmektedir.

Organize Sanayi bölgesi E-90 karayolu üzerinde yer almakta olup, ulaşım imkânları çok rahattır. Toplamda 798 Hektarlık bir alanda kurulu OSB bölgesinin tamamı dolu olması ve yatırım taleplerinin artması ile birlikte 550 Hektarlık bir alanın daha OSB genişleme alanı olarak ilave edilmesi kararı verilmiştir. Aksaray Organize Sanayi Böl-

gesinde tahsis edilen 316 parselin 191 tanesinde işletmeler üretim faaliyetlerini sürdürmektedir. Üretime geçmeye hazır fabrika sayısı 41. Diğer tahsisli arsalardaki firmalar da yapımı devam eden fabrika sayısı 65 ve proje çalışmaları devam eden fabrika sayısı 14 olan Organize Sanayi Bölgesinde 10.500 kişi istihdam edilmektedir.

Tablo 1: Aksaray Organize Sanayi Bölgesi

Organize Sanayi Bölgesi'nin Mevcut Durumu	
Mevcut ve Tevsii OSB-1 Genel Alanı (ha)	798
Toplam Parsel Sayısı	316
Yatırımcı Sayısı	311
Üretime Geçen Fabrika Sayısı	191
Üretime Geçmeye Hazır Fabrika Sayısı	41
Yapımı Devam Eden Fabrika Sayısı	65
Proje Çalışmaları Devam Eden Fabrika Sayısı	14
Doluluk Oranı (Parsel bazında) (%)	100

Kaynak: Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü, 2016

Mercedes, Süttaş, Doğuş Çay, Eroğlu ve Kaya Giyim, Borsan Panel Radyatör, Keskinlikç Özel Şeker fabrikası, Polytech Plastik, Çift Kartal İmer L&T, Tarım Kredi, Fabrikası gibi büyük yerli ve yabancı yatırımların ilde bulunması veya ile gelmesiyle birlikte bu firmalara hammadde ve yarı mamul tedarik eden yan sanayi konumundaki firma sayısında artış olmuştur.

Brisa Lastik Fabrikası yatırımı Aksaray'da karar kılmış 135 Hektarlık bir alan tahsis edilmiş olup; proje 960.000 m² kapalı alan olarak düşünülmüş ve 2014 yılında inşaata başlanmıştır. 2017 yılında faaliyete geçecektir. Takriben 3000 kişi istihdam edilmesi düşünülmektedir. Brisa Lastik Fabrikası ilk etapta yaklaşık olarak 300 Milyon ABD Dolar

faaliyete geçtikten sonra yıllık 4.200.000 adet lastik üretimiyle 900 Milyon Dolarlık yatırım yapılarak taşeron firma ile birlikte istihdamın 3000 kişiyi bulabileceği tahmin edilmektedir. Lastik Fabrikasının faaliyete geçmesi ile birlikte OSB bölgesinde bulunan sanayi kuruluşlarında toplam istihdam sayısı 11.000 kişiyi geçeceği düşünülmektedir.

Aksaray İlinde bulunan sanayi işletmelerinin Sanayi Sicil Kayıtlarına göre sektörel dağılımına baktığımızda en fazla üretime geçen işletme sayısı ilk üç sektör sırasıyla; 45 adet ile Metal eşya sanayi, 26 adet ile gıda sektörü ve 26 adet ile İnşaat, Mermer ve Yapı Malzemesi sanayisi yer almaktadır.

Tablo 2: Aksaray Organize Sanayi bölgesi İşletmelerin Sektörel Dağılımı

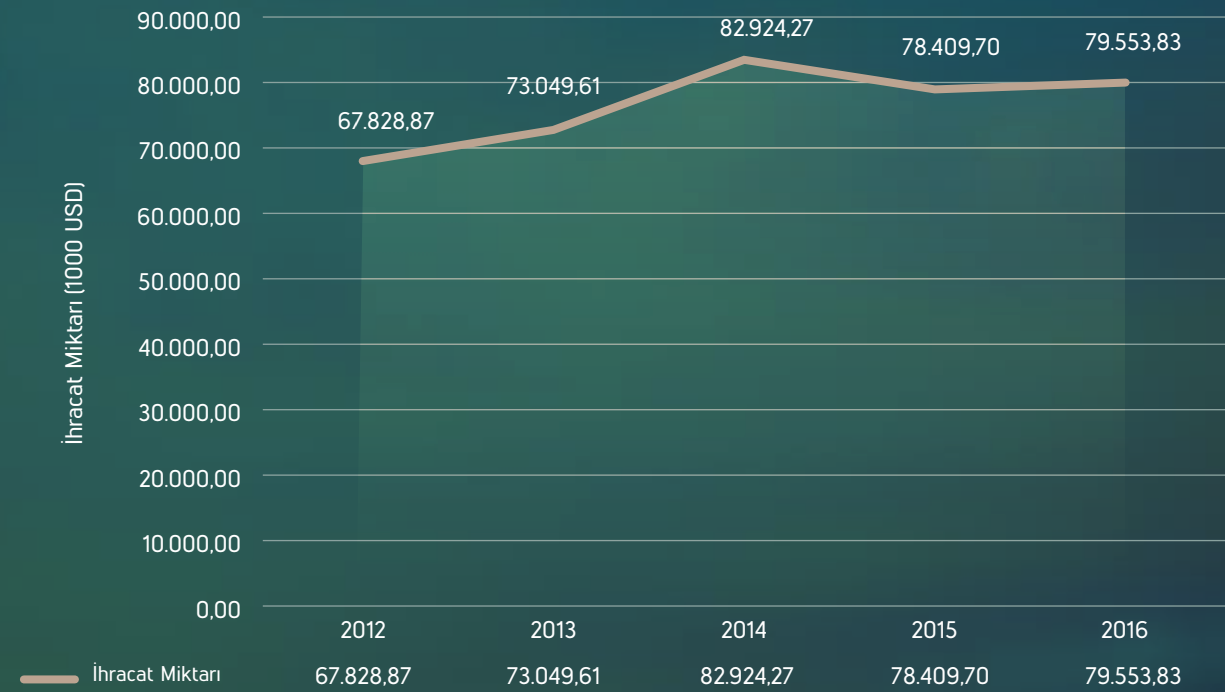
	Sektörler	İşletme Sayısı	Üretime Geçen Tesis
1	Metal Eşya Sanayi	61	45
2	Gıda Sanayi	44	26
3	İnşaat, Mermer ve Yapı Malz. Sanayi	52	26
4	Otomotiv, Karasör ve Yan Sanayi	17	13
5	Plastik ve Kauçuk Sanayi	31	19
6	Tekstil, Dokuma Ürünleri Sanayi	19	11
7	Mobilya İmalat Sanayi	35	17
8	Makina ve Teçhizat İmalat Sanayi	20	15
9	Maden Sanayi	11	7
10	Cam	5	3
11	Kimyasal Madde ve Ür. İml. Sanayi	3	2
12	Yem Sanayi	3	2
13	Tarım Aletleri	4	1
14	Kâğıt Sanayi	1	1
15	Gübre Sanayi	2	1
16	Yağ Sanayi	2	2
17	Enerji Sanayi	1	0
	Toplam	311	191

Kaynak: Aksaray Organize Sanayi Müdürlüğü, 2016

İHRACAT VERİLERİ

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) verilerine göre Aksaray'ın 2015 yılında 78.4 Milyon \$ olarak gerçekleşen ihracatı yaklaşık %1'lik artış ile 2016 yılında 79.5 Milyon \$ olarak gerçekleşmiştir. Aksaray'ın ihracat tutarları 2012-2014 yılları arasında artış göstermiş olup 2014 yılından sonra ise yaklaşık %4 oranında azalmıştır.

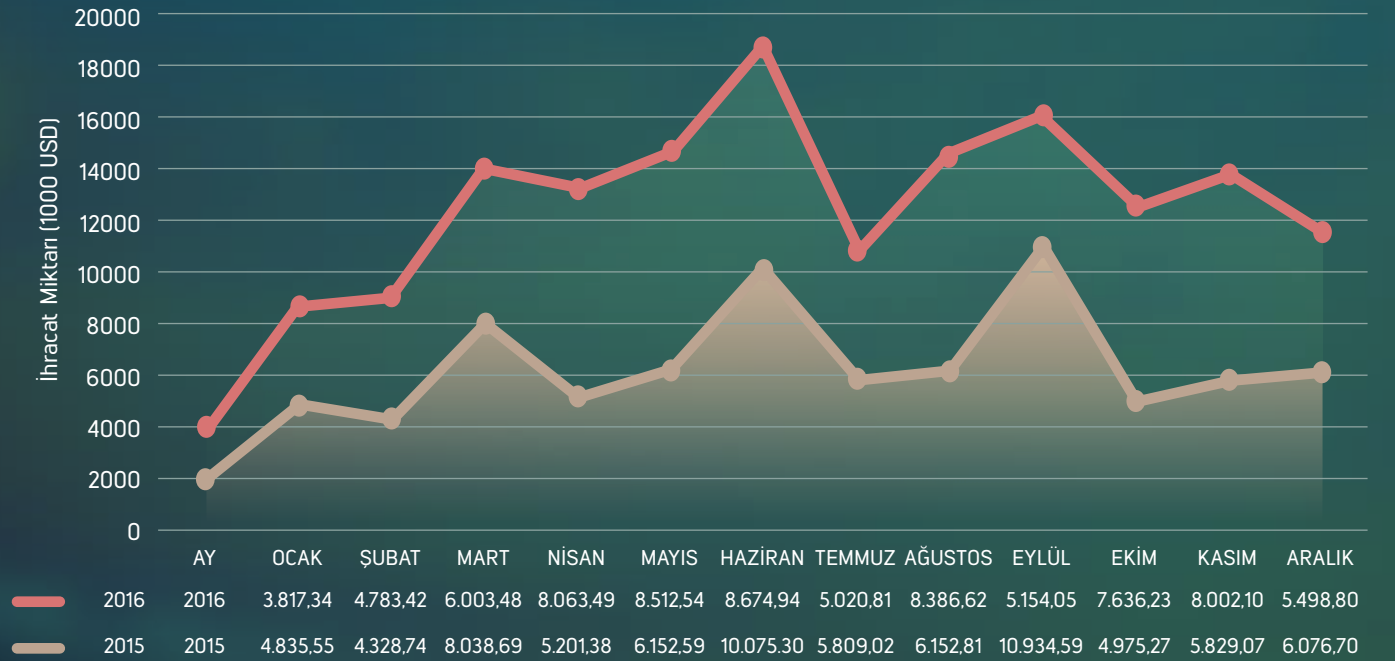
Şekil 5: Yıllara Göre İhracat Miktarı

Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi, 2016

Gerçekleşen ihracat miktarları 2015 ve 2016 yıllarında aylara göre incelendiğinde en fazla ihracatın Haziran ve Eylül aylarında gerçekleştiği, Sonbahar aylarında ise nispeten daha düşük miktarlarda ihracat gerçekleştirilebildiği gözlemlenmektedir. Sonbahar mevsiminde yaşanan düşüşün sebebi sektörlerin çalışma takvimi ile ilgili olduğu düşünülebilir.

Şekil 6: 2015 ve 2016 yıllarının Aylara Göre İhracat Miktarı

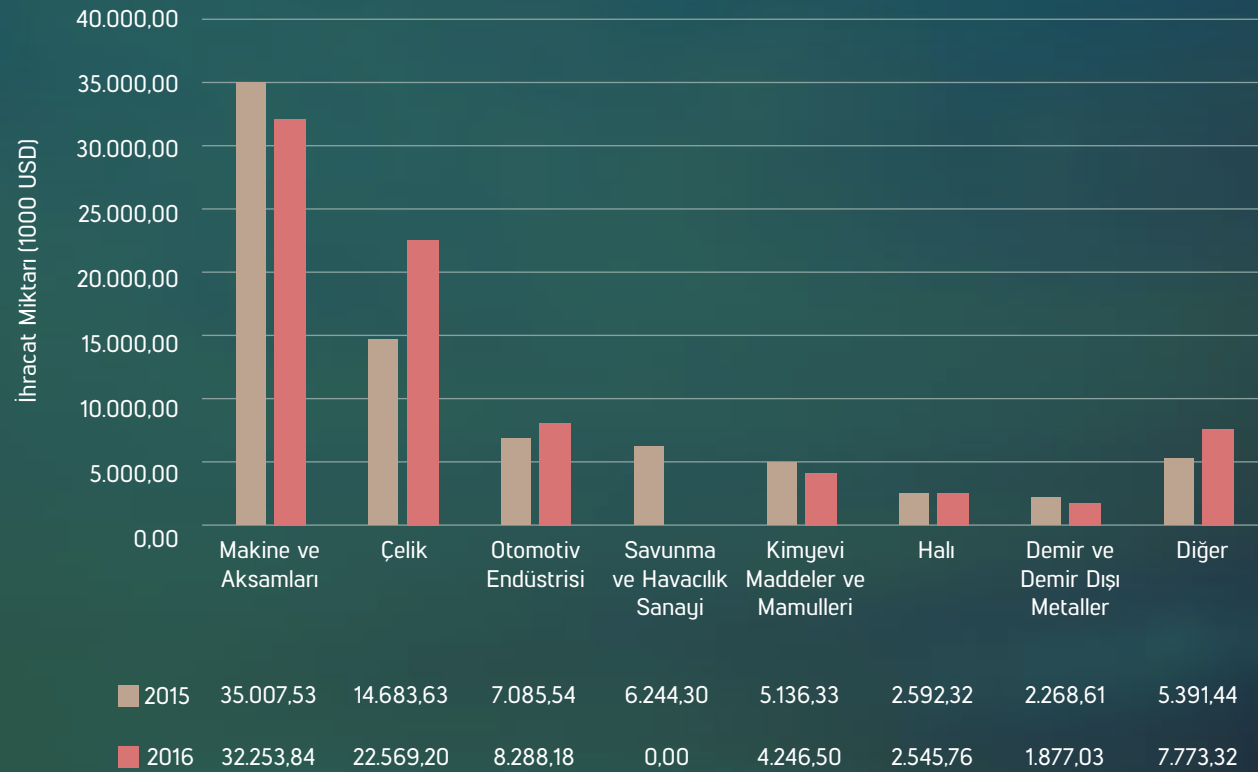
Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi, 2016

2016 yılında Aksaray'ın en fazla ihracatı 322 Milyon \$ ile Makine ve Aksamları olmuştur. Bu sektörü 225 Milyon \$ ile Çelik ile 8.2 Milyon \$ ile Otomotiv endüstrisi sektörleri takip etmektedir.

Bu sektörlerdeki değişimleri incelediğimizde 2016

yılında en fazla ihracat artışını %53.7 ile Çelik ve %16.9 ile Otomotiv Endüstrisi sektörleri yakaladı. En fazla düşüş yaşanan sektörler ise sırasıyla %100 ile Savunma ve Havacılık Sanayi, %17.32 Kimyevi Maddeler ve mamulleri sektörleridir.

Şekil 7: Sektörlere Göre İhracat Miktarları

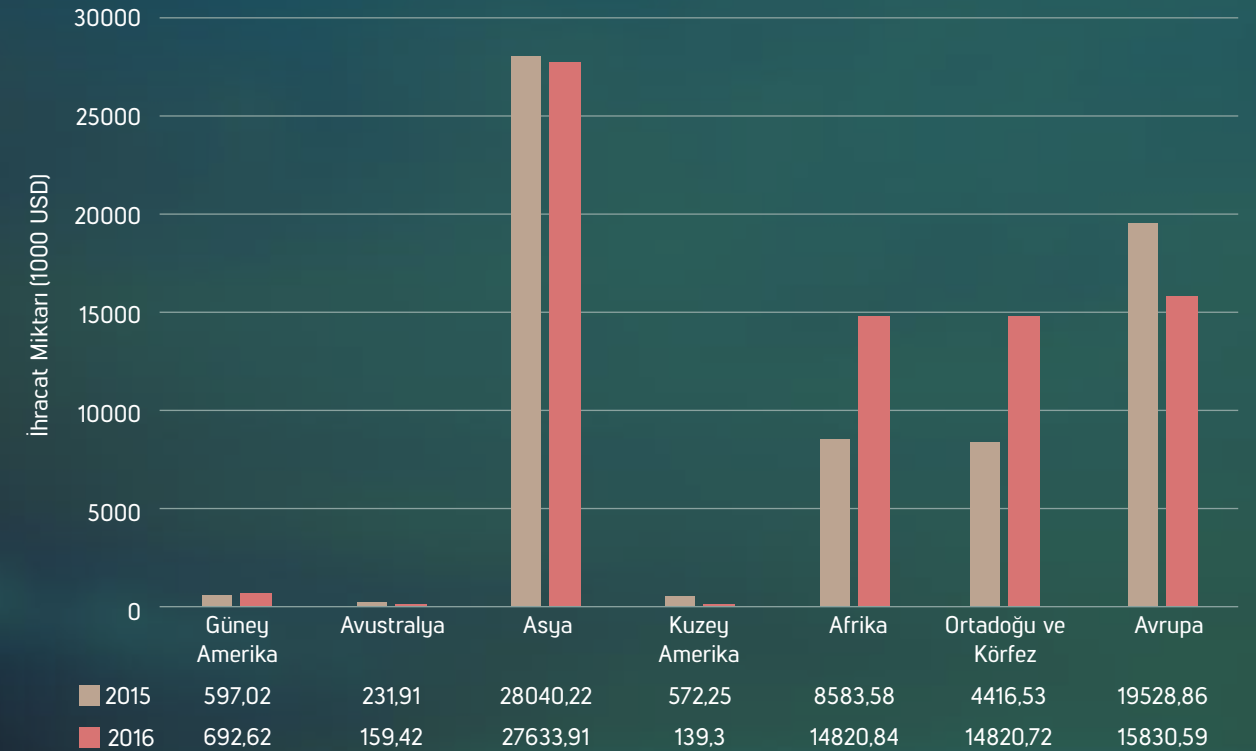

Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi, 2016

Bölgelere göre gerçekleştirilen ihracat miktarı incelendiğinde 2016 yılı sonu itibarıyla en fazla ihracatın 27.6 Milyon \$ ile Asya ülkelerine gerçekleştirildiği, Avrupa Ülkelerine ise yaklaşık 16 Milyon \$ ihracat gerçekleştirildiği gözlemlenmektedir. 2015

yılına kıyasla 2016 yılında Orta Doğu ve Körfez ve Afrika Ülkelerinin ihracat miktarlarında artış gözlemlenirken, Avrupa Ülkelerine yapılan ihracatta da bir düşüş görülmektedir.

Şekil 8: Bölgelere Göre İhracat Miktarları (TİM, 2017)

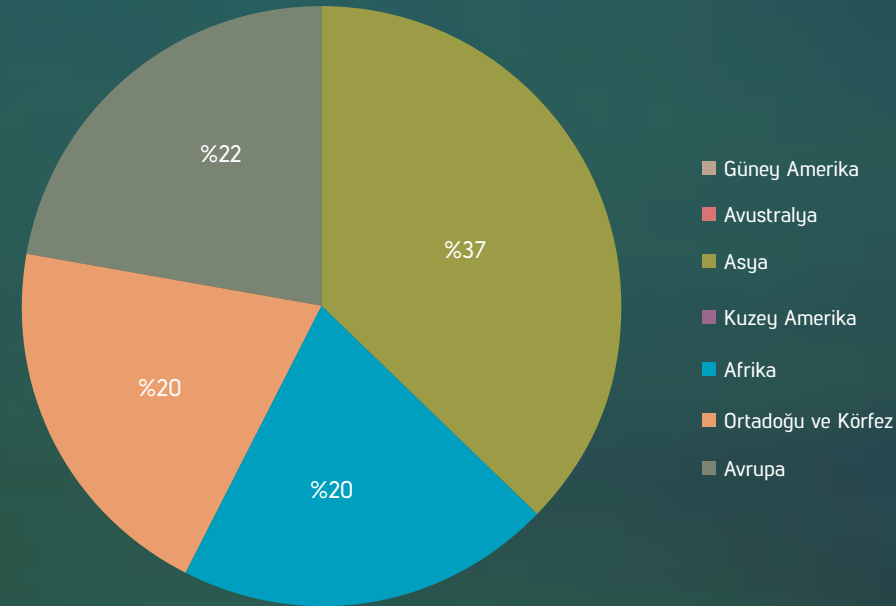
Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi, 2016

2015 yılına kıyasla 2016 yılında en çok ihracat gerçekleştirilen Asya ve Avrupa Ülkelerine yapılan ihracat miktarı yaklaşık 5 milyon \$'lık bir düşüş göstermişken, Afrika ve Ortadoğu Körfez ülkelerine yapılan ihracat yaklaşık 12 \$'lık bir artış sergilemiştir.

2015 yılına kıyasla 2016 yılında, Asya Bölgesinin toplam ihracattan aldığı pay %42'den %37'ye, Av-

rupa Bölgesinin aldığı pay %30'dan %22'ye azalış göstermiştir bununla beraber Güney Amerika, Avustralya ve Kuzey Amerika Bölgelerinin toplam ihracattan aldıkları paylarda çok fazla bir değişim görülmemiştir. Afrika Bölgesi ülkelere yapılan ihracatın toplam ihracattan aldığı pay %13'ten %20'ye, Ortadoğu ve Körfez Bölgesinin aldığı pay ise %13'ten %20'ye artmıştır.

Şekil 9: Bölgelere Göre 2016 Yılı İhracat Oranları

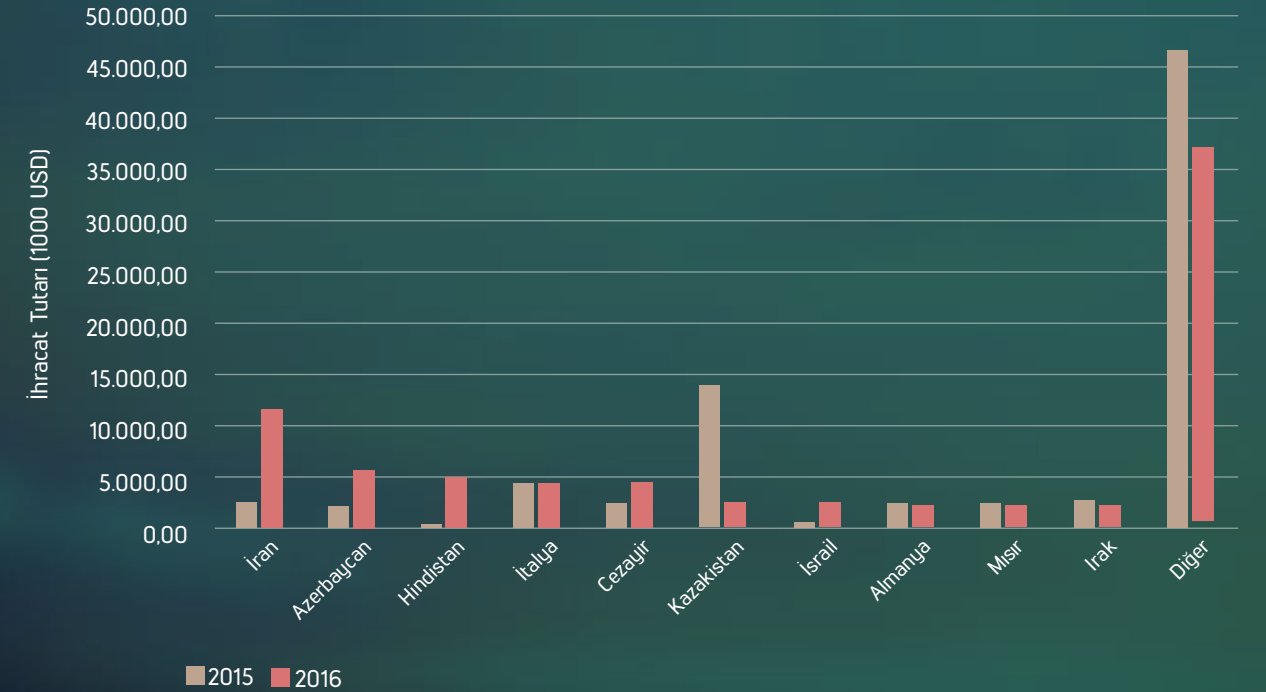

Kaynak Türkiye İhracatçılar Meclisi, 2016

2016 yılı sonu verilerine göre en fazla ihracat gerçekleştirilen ilk 10 ülke sırasıyla İran, Azerbaycan, Hindistan, İtalya, Cezayir, Kazakistan, İsrail, Almanya, Mısır ve Irak olmuştur. 2015 yılına kıyasla ihracatın en fazla artış gösterdiği ülkelerden İran'a yapılan ihracat %440 artışla 11.7 Milyon \$'a, Hin-

distan'a yapılan ihracat yaklaşık 10 kat artışla 5 Milyon \$'a ulaşmış iken, ihracatın en fazla düşüş gösterdiği ülkelerden Kazakistan'a yapılan ihracat yaklaşık %80 azalış ile 2.7 Milyon \$ olarak, Irak'a yapılan ihracat da %20 azalış ile 1.9 Milyon \$ olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 10: En Fazla İhracat Gerçekleştirilen Ülkeler Listesi

Kaynak Türkiye İhracatçılar Meclisi, 2016

KURULAN – KAPANAN ŞİRKET VERİLERİ

5 2016 yılında Aksaray'da 229 adet şirket ve 115 adet gerçek kişi ticaret işletmesi olmak üzere toplam 344 adet işletme kurulmuştur. Ancak aynı yıl içerisinde 18 adet şirket, 6 adet kooperatif tasfiye olurken 46 adet şirket, 5 adet kooperatif ve 46 adet gerçek kişi ticaret işletmesi kapanmıştır.

Son altı yıldaki veriler incelendiğinde bugüne kadar 1756 adet işletme ve kooperatif kuruldu. 325 adet işletme ve kooperatifin tasfiye olduğu ve 685 adet işletme ve kooperatifin kapandığı görül-

mektedir. 2016 yılında kurulan gerçek kişi ticaret işletmesi sayısında bir azalma olmasına rağmen, kurulan şirket sayısında bir artış gözlenmektedir.

Tablo 3: Kurulan – Kapanan Şirket İstatistikleri

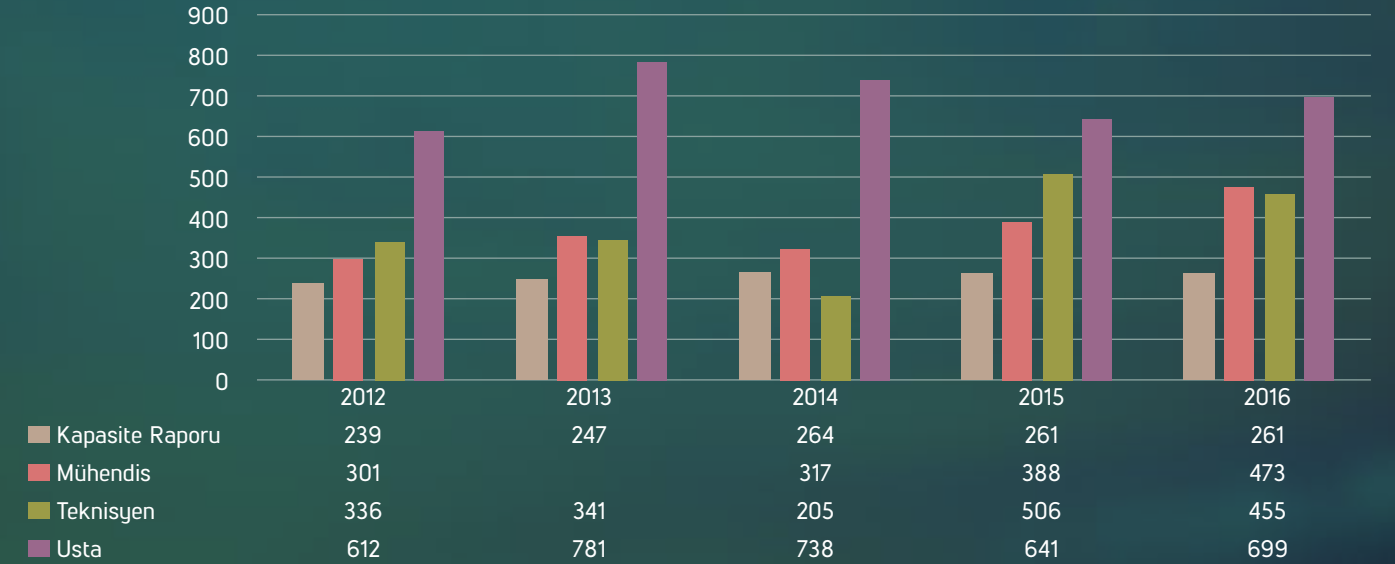
Yıl	Kurulan			Tasfiye		Kapanan		
	Şirket	Koop.	Ger. Kişi Tic. İşl.	Şirket	Koop.	Şirket	Koop.	Ger. Kişi Tic. İşl.
2016	229	2	115	18	6	46	5	46
2015	182	3	124	30	6	34	7	41
2014	165	1	147	39	6	50	10	45
2013	113	5	125	54	12	36	18	57
2012	100	2	138	61	17	43	13	132
2011	153	5	147	57	19	34	14	54
Toplam	942	18	796	259	66	243	67	375

Kaynak: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, 2016

SANAYİ KAPASİTE RAPORU VERİLERİ

6 Aksaray'da 2015 yılında Kapasite Raporu sahibi işletme sayısı 261 iken bu sayı 2016 yılında değişim göstermeyip 261' olarak sabit kalmıştır. 2012 yılından bu yana ise Kapasite Raporu sahibi işletme sayısı %8'lik bir artış göstermiştir.

Şekil 11: Yıllara Göre Kapasite Raporu Sahibi İşletme ve Personel Sayısı Değişimi

Kaynak: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, 2016

Kapasite Raporu sahibi işletme sayısındaki artışa benzer şekilde bu işletmelerde çalışan mühendis, teknisyen gibi teknik personelin sayısında da artışlar yaşanmıştır. 2012 yılında 301 adet olan mühendis sayısı 473'e, 336 adet olan teknisyen sayısı 455'e ve 611 adet olan usta sayısı 699'a yükselmiştir.

Aksaray'da Sanayi Kapasite Raporuna sahip işletmelerin sektörlere göre dağılımı incelendiğinde en fazla kapasite raporu sahibi işletmelerin sıra-

sıyla 20 adet ile "Tasnif edilmiş materyallerin geri kazanımı", 17 adet ile "İnşaat amaçlı beton ürünlerin imalatı", 17 adet ile "Süthane işletmeciliği ve peynir imalatı", 16 adet ile çakıl ve kum ocaklarının faaliyetleri ve 15 adet ile "Metal yapı ve yapı parçaları imalatı" sektörleridir. Aksaray'da Sanayi kapasite raporu sayılarından da görüleceği üzere sanayi kapasite raporuna sahip firmalar ağırlıklı imalat üzerine faaliyet gösteren firmalardır.

YATIRIM TEŞVİK BELGELİ YATIRIMLARIN VERİLERİ

7 Aksaray'da gerçekleştirilen ya da gerçekleştirilmekte olan yatırım teşvik belgeli yatırımların son 6 yılda toplam sabit yatırım tutarı 3.298 Milyon TL'ye ulaşmıştır. 2011 yılında toplam sabit yatırım tutarı 57 Milyon, 2012 yılında ise sabit yatırım tutarı 695 Milyon TL seviyesine ulaşmıştır.

2013 yılındaki sabit yatırım tutarı toplamı ise 351 Milyon TL ile olarak gerçekleşmiş olup 2013 yılı içerisinde yapılan en büyük yatırımın sahibi 130 Milyon TL yatırım tutarı ile Ekol Lojistik A.Ş.'nin Lojistik merkezi (75000 m²) olarak gerçekleştirdiği yatırımdır. 2014 yılı içerisindeki en büyük yatırımı ise 495 Milyon TL ile

Brisa Bridgestone Sabancı Lastik San. ve Tic. A.Ş. yapmıştır. 2015 yılı içerisindeki en büyük yatırımı ise Mercedes-Benz Türk A.Ş.'nin Tevsi ve Modernizasyon yatırımı için 819 Milyon TL olarak yapılan yatırımdır. 2016 yılı içerisindeki en büyük yatırımı ise 44 Milyon TL ile Enerya Aksaray Gaz Dağıtım A.Ş. tarafından gerçekleştirilen yatırımdır.

Tablo 4: Yıllara Göre Yatırım Teşvik Sayısı ve Yatırım Tutarları

Yıl	Yatırım Sayısı	Yatırım Tutarı (TL)
2011	23	57.814.516
2012	23	695.197.804
2013	35	351.681.695
2014	23	610.507.245
2015	55	1.158.145.689
2016	95	425.349.864
Toplam	254	3.298.696.813

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı, 2016

2016 yılında gerçekleştirilen ya da gerçekleştirilmekte olan yatırım teşvik belgeli yatırım sayısı 95 adet olup bu yatırımların destek unsurlarına göre dağılımı Tablo-5'te verilmektedir.

Tablo 5: Destek Unsurlarına Göre 2016 Yılında Alınan Yatırım Teşvik Belgelerinin Dağılımı

Destek Sınıfı	Belge Adedi	Yatırım Tutarı (TL)
Genel Destek Unsurları	67	295.921.458
Bölgesel Destek Unsurları	28	129.428.406
Toplam	95	425.349.864

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı, 2016

Son 6 yıldaki Yatırım Teşvik Belgeli yatırımların ilçelere göre dağılımı incelendiğinde en fazla yatırımın 239 adet yatırım ile Merkez ilçeye gerçekleştirildiği görülmektedir. 2015 yılı içerisinde gerçekleştirilen 233 milyon TL tutarındaki toplam 39 adet Yatırım Teşvik Belgeli yatırımların tamamı Merkez ilçeye yapılmıştır. 2015 yılı içerisinde Merkez ilçede gerçekleştirilen yatırımların adetsel olarak çoğunluğu imalat sektöründe yapılmıştır. Sultanhanı ilçesine son 6 yıl içerisinde yatırım teşvik belgeli herhangi bir yatırım yapılmaz iken Ortaköy ilçesine 6 yıl içerisinde toplam 20 Milyon TL'lik yatırım yapılmıştır. Güzelyurt ilçesine son 6 yılda 5 yatırım teşvik belgeli yatırım yapılmış olup bu ya-

tırımların 4'ü Hizmetler ve 1'i Tarım yatırımları üzerindedir. Gülağaç ilçesinde son 6 yılda alınan 2 adet yatırım teşvik belgelerinin 2'si belediye hizmetleri konularındaki yatırımları kapsamaktadır. Sarıyahşi ilçesinde son 6 yılda gerçekleştirilen toplam 2 adet yatırım teşvik belgeli yatırımlar tarım alanında yapıldığı ve Eskiil ilçesinde yapılan Yatırım Teşvik belgeli 1 adet yatırımın imalat sektöründe yapıldığı görülmektedir.

Son 6 yılda Aksaray'da Yatırım Teşvik Belgeli toplam 254 adet yatırım bulunurken bu yatırımların ilçelere göre dağılımı Tablo-6'da verilmektedir.

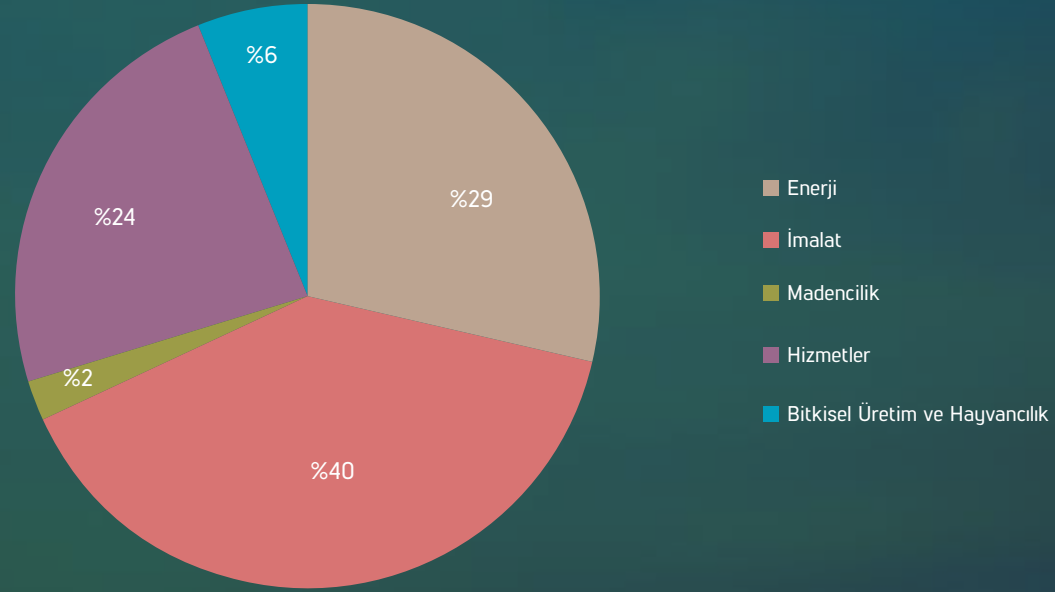
Tablo 6: Son Altı Yılın Yatırım Teşvik Belgeli Yatırımların İlçelere Göre Dağılımı

İlçeler	Toplam Sabit Yatırım (TL)	İthal Makine Teçhizat Tutarı (\$)	Öngörülen İlave İstihdam	Yatırım Sayısı
Gülağaç	2.065.000	-	10	2
Ortaköy	20.207.429	153.120	67	5
Güzelyurt	16.537.509	-	60	5
Eskiil	1.040.000	-	10	1
Sarıyahşi	11.400.000	3.466.256	65	2
Sultanhanı	-	-	-	-
Merkez	3.279.054.304	653.662.459	7.249	239
Toplam	3.330.304.242	657.281.835	7.461	254

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı, 2016

2015 yılındaki Yatırım Teşvik Belgeli yatırımların konularına göre dağılımı incelendiğinde yatırım tutarları bazında en fazla yatırımın sırasıyla İmalat, Enerji, Hizmetler, Bitkisel Üretim ve Hayvancılık ve Madencilik sektörlerinde gerçekleştirildiği görülmektedir. Son beş yılda gerçekleşen Yatırım Teşvik Belgeli yatırımların konularına göre yüzdesel dağılımı ise Şekil-12'de verilmektedir.

Şekil 12: Son Altı Yıldaki Yatırım Teşvik Belgeli Yatırımların Konularına Göre Dağılımı

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı, 2016

Şekil-12'den görülebileceği üzere yatırım tutarı olarak en fazla yatırım sırasıyla 1.8 Milyar TL ile İmalat ve 339 Milyon TL ile Enerji sektöründe gerçekleşmiştir.

Yatırım Teşvik Belgeli Yatırımların türlerine göre dağılımı ise Tablo-7'de verilmektedir. Hem son beş

yılda hem de 2015 yılı içerisinde gerçekleştirilen yatırımların çoğunluğu komple yeni yatırımdır. Komple Yeni Yatırım olarak 2015 yılı içerisinde 88 adet yatırım gerçekleştirilirken son beş yılda ise 190 adet yatırım gerçekleşmiştir.

Tablo 7: Yatırım Teşvik Belgeli Yatırımların Türlerine Göre Dağılımı

Yatırım Türü	2016 Yılı	Son Beş Yıl
Entegrasyon	-	1
Komple Yeni Yatırım	88	190
Modernizasyon	-	5
Ürün Çeşitlendirme	-	-
Tevsi	5	27
Tevsi, Modernizasyon	1	4
Tevsi, Ürün Çeşitlendirme	1	1
Nakil, Modernizasyon	-	1
Tevsi, Nakil	-	2
Toplam	95	231

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı, 2016

TURİZM VERİLERİ

8

Aksaray'da bugün itibarıyla 14 adet turizm işletme belgeli, 10 adet belediye belgeli, 4 adet yatırım belgeli ve 21 adet pansiyon olmak üzere toplam 49 işletme hizmet vermektedir. Bu işletmelerin toplam oda ve yatak kapasitesi sırasıyla 1642 ve 3509'dur.

Tablo 8: 2016 Yılında Aksaray toplam tesis, oda ve yatak kapasitesi

Yıl	Turizm İşletme Belgeli			Belediye Belgeli			Yatırım Belgeli			Pansiyonlar		
	Tesis Sayısı	Oda Sayısı	Yatak Sayısı	Tesis Sayısı	Oda Sayısı	Yatak Sayısı	Tesis Sayısı	Oda Sayısı	Yatak Sayısı	Tesis Sayısı	Oda Sayısı	Yatak Sayısı
2016	14	719	1429	10	485	1008	4	161	368	21	277	704

Kaynak: Aksaray Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2016

Aksaray'da 2016 yılı sonu itibarıyla 13 adet A Sınıfı Seyahat Acentesi, 2 adet B sınıfı ve 1 adet AG sınıfı toplam 16 adet seyahat acentesi hizmet vermektedir.

Tablo 9: Aksaray ilindeki Seyahat Acentesi Sayısı

Grubu	Sayısı
A	13
B	2
AG	1
Toplam	16

Kaynak: Aksaray Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2016

2015 yılı içerisinde Aksaray'ı ziyaret eden turist sayısı 928.485 kişi olarak gerçekleşirken 2016 yılında ise 632.734 kişi ziyaret etmiştir. 2015 yılına kıyasla 2016 yılında yaklaşık %25'lik bir düşüş yaşanmıştır.

Tablo 10: Aksaray'ı Ziyaret Eden Turistlerin Dağılımı

Ziyaretçi Sayısı	2015			2016		
	Yerli	Yabancı	Toplam	Yerli	Yabancı	Toplam
Müze	7358	852	8210	11.207	50	11.257
Ihlara	200.010	291.370	491.380	198.000	190.358	388.358
Güzelyurt-Manastır Vadisi	6.368	9.550	15.918	6.262	5.200	11.462
Sultanhanı	40.000	169.800	209.800	38.100	69.050	107.150
Saratlı Yeraltı Şehri	8.100	91.477	99.577	2.869	14.500	17.369
Öresin Han	15.000	40.000	55.000	13.000	25.000	38.000
Gaziemir Yeraltı Şehri	3100	4900	8.000	1.718	2.768	4.486
Somuncu Baba Türbe ve müzesi	39.400	1.200	40.600	53.400	12.050	54.650
Toplam	319.336	609.149	928.485	324.556	308.176	632.732

Kaynak: Aksaray Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2016

MERKEZ

Cevher Dudayev Mahallesi, Vatan Cad. No: 42/1 NEVŞEHİR

Tel: +90 384 214 36 66 Faks: +90 384 214 00 46

www.ahika.gov.tr

AKSARAY YATIRIM DESTEK OFİSİ

Hacılar Harmanı Mahallesi 5. Bulvar Terminal Yolu Üzeri No:53/1

Aksaray TSO Binası 68100 Merkez / AKSARAY

Tel: +90 382 215 0018

www.investinaksaray.com

